



Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 2007:9
Dariernr: 2007/0178
Handläggare: Hans Ekman
Avdelning: Avdelningen för juridik
Datum: 2007-01-15
Mottagare: Kommundirektörer
Inköp
Stadsbyggnad/Planering/Bygglov
Markförsörjning
Bostadsförsörjning
Fastigheter
Gator/Vägar
Vattenförsörjning
Landstingsdirektörer/motsv. Lt
Upphandlingschefer
Fastighetschefer
Rubrik: Nya allmänna bestämmelser för totalentreprenader
avseende byggnads- och installationsarbeten ABT 06



CIRKULÄR 2007:9

Kommundirektörer
Inköp
Stadsbyggnad/Planering/Bygglov
Markförsörjning
Bostadsförsörjning
Fastigheter
Gator/ Vägar
Vattenförsörjning
Landstingsdirektörer/motsv. Lt
Upphandlingschefer
Fastighetschefer

Nya allmänna bestämmelser för totalentreprenader avseende byggnads- och installationsarbeten ABT 06

Inom ramen för arbetet i Byggnadets Kontraktskommitté, BKK, där bl.a. Sveriges Kommuner och Landsting ingår, har träffats en överenskommelse om Allmänna Bestämmelser för totalentreprenader avseende byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten, ABT 06, som ersätter motsvarande allmänna bestämmelser från 1994.

De nya bestämmelserna utgör en anpassning till de lösningar som gjorts i de allmänna bestämmelserna för utförandeentreprenader AB 04 (se Svenska Kommunförbundets cirkulär 2004:95) kompletterad med en översyn av de bestämmelser som hör samman med att entreprenören vid totalentreprenad också har ett projekteringsansvar.

De viktigaste förändringarna som rör hanteringen av funktionsfrågor och tekniska lösningar återfinns i kap. 1 och 2 i ABT 06. Andra frågor som behandlas är bl.a. avtalsfrågor som hör samman med lagstiftningen om arbetsmiljö.

Liksom i AB 04 har nu som huvudregel införts en femårig garantitid för totalentreprenader.

Sveriges Kommuner och Landsting

118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50
info@skl.se, www.skl.se

Det fortsatta arbetet inom BKK inriktas nu bl.a. på att nå en överenskommelse med materialbranschen om avtal om material och varor för byggande (ABM) samt en översyn av de allmänna bestämmelserna för konsultavtal ABK 96.

om BKK kan hämtas från föreningens hemsida www.foreningenbkk.org.

De nya totalentreprenadbestämmelserna kan användas vid upphandlingar så snart de överenskommit mellan parterna i det konkreta fallet. För att ABT 06 skall kunna fungera fullt ut i enlighet med AMA-systemet krävs dock ändringar i AFA-AMA, som utges av Svensk Byggtjänst.

För närvarande pågår även en revidering av AF-AMA i Byggtjänsts regi. Revideringen förväntas vara klar vid månadsskiftet mars/april. Ytterligare information om revideringen lämnas på Svensk Byggtjänsts hemsida www.byggtjanst.se.

Av rättighetsskäl bifogas inte ABT 06 detta cirkulär. Dokumentet kan beställas från Byggtjänst via företagets hemsida. Efter avtal med Byggtjänst kan även ABT 06 under våren tillhandahållas i elektronisk form.

Här nedan hänför vi oss till ABT 06 med dess integrerade kommentarer från BKK. Kommentarer finns numera i förekommande fall i anslutning till respektive begrepp eller villkor.

Vi kommenterar här inte alla förändringar utan endast de viktigaste. Vi tar i de flesta fall inte heller upp de ändringar där motsvarande regler redan finns i AB 04 i förhållande till ABT 94 utan hänvisar beträffande dessa ändringar till ovan nämnda cirkulär om AB 04. Många av ändringarna är av rent språklig eller redigeringsmässig karaktär.

Begreppsbestämningar

Arbete: I likhet med AB 04 innefattar begreppet arbetsprestation handhavande av material och varor samt – beroende på entreprenadformen – därutöver bl.a. utredning, projektering samt framtagande av handlingar för objektets förvaltning, exempelvis drift och skötselinstruktioner samt i förekommande fall relationshandlingar. Begreppet är mycket viktigt eftersom det utgör utgångspunkt för entreprenörens garantiansvar enligt kap. 5 § 5.

Funktion och funktionsansvar: Kommentarer belyser innebörden av dessa begrepp liksom när det gäller begreppet **teknisk lösning**.

Referensobjekt: Kravet att referensobjektet skall vara ”utfört” finns inte länge.

Kapitel 1

1 § 1

Klargör att beställarens krav kan redovisas på flera sätt. Om det görs genom hän-

visning till referensobjekt är det viktigt att det av hänvisningen klart framgår i vilka hänseenden referensobjektet skall tjäna som förebild.

Om beställaren vill styra entreprenörens projektering och materialval genom att kräva att anbudet skall beakta kostnader för objektet under hela dess användningstid måste detta tydligt anges.

1 § 3

Användning av standardavtal måste kunna ske med viss flexibilitet. Om beställaren vill att avtalet skall innehålla särregleringar, dvs. bestämmelser som skiljer sig från de i ABT 06 måste dessa vara tydliga för att gå före ABT 06. Om en ändring sker av en ”fast bestämmelse” skall den – förutom att anges under rätt kod och rubrik i beställarens administrativa föreskrifter – också anges i en särskild sammanställning över ändringar i ABT 06 och som skall redovisas i de administrativa föreskrifterna.

Eftersom beställaren vid totalentreprenad inte behöver vara fackkunnig när det gäller tekniska lösningar gäller som huvudregel att funktionskrav i förfrågningsunderlag gäller före redovisad funktion eller teknisk lösning i anbudshandling.

Om en entreprenör tydligt anger att hans anbud inte uppfyller funktionskraven i förfrågningsunderlaget kan anbudet om det baseras på ABT 06 ändå gälla med stöd av undantagsregeln i villkorets tredje stycke. **Vid offentlig upphandling** kan dock normalt inte ett sådant anbud beaktas eftersom det torde strida mot lika-behandlingsprincipen enligt lagen om offentlig upphandling (1992:1528).

1 § 4

Regeln om inbördes motstridande handlingar tar nu sikte på förfrågningsunderlaget i stället för som tidigare ”en och samma handling eller i en och samma grupp av handlingar”.

1 § 6

Bestämmelsen har gjorts till en täckbestämmelse för att markera att beställare som så önskar skall kunna lämna över undersökningen av den berörda fastigheten helt till entreprenören.

1 § 7

En skälighetsregel har införts när det gäller kravet på entreprenören att skaffa sig kännedom om förhållanden som är av betydelse för hans anbud.

Vid offentlig upphandling följer av likabehandlingsprincipen att beställaren skall se till att anbudsgivarna ges ett tydligt underlag inför anbudsgivningen. I många fall torde det därför inte vara tillräckligt att hänvisa till entreprenörens undersök-

ningsskyldighet enligt ABT 06.

1 § 11

Bestämmelsen samlar i huvudsak tillståndsvillkor som tidigare funnits spridda i flera olika paragrafer.

1 § 12

Bestämmelsens tillämpningsområde har vidgats när det gäller entreprenörens rätt till kostnadsreglering.

Arbetsmiljölagen (1977:1160) ålägger den som låter utföra byggnads- och anläggningsarbeten att vid projekteringen se till att arbetsmiljösynpunkter avseende byggande och brukande beaktas och att olika delar av projekteringen samordnas.

Det är viktigt att beställaren i förfrågningsunderlaget anger vem som skall upprätta arbetsmiljöplan och svara för samordningen till skydd för ohälsa och olycksfall inom arbetsområdet. Det är också viktigt att skyldigheterna följs upp.

1 §§ 13 och 14

Reglerna om skydd av handlingar överensstämmer med motsvarande bestämmelser i AB 04. Vi totalentreprenad har reglerna i praktiken större betydelse med tanke på entreprenörens projekteringsroll.

Kapitel 2

2 § 1

Det finns ingen enig uppfattning vare sig bland beställare eller entreprenörer hur entreprenören skall redovisa sin projektering vid totalentreprenad. Av kommentaren framgår därför att om beställaren har särskilda krav på entreprenörens projektering skall detta anges.

2 §§ 6-8

Med tanke på entreprenörens projekteringsansvar innehåller ABT 06 inte någon kostnadsregel som styr rätten för entreprenören att göra ÄTA-arbete. I stället relateras flera kostnadsersättningsfrågor till påbörjandet av projekteringen .

När det gäller ÄTA är det, såsom lyfts fram i förordet till ABT, särskilt nödvändigt att parterna har en god kommunikation och samverkan för att nå ett gott resultat.

I kommentaren till ÄTA-reglerna behandlas några av de situationer som kan vara aktuella i dessa sammanhang.

2 § 9

Villkoret innebär att entreprenören i normalfallet skall upprätta en projekteringsplan och redovisa denna för beställaren.

2 § 12

Villkoret innebär att entreprenören har bevisbördan om han vill göra gällande att en teknisk lösning som han föreslår och som beställaren godkänt också skall innebära en förändring i förhållande till kontraktshandlingarna och som då kan grunda krav på tilläggsersättning. Beställaren får inte förhålla sig passiv om han inte vill godta förslaget.

Kapitel 3**3 §§ 2 och 3**

Startmötet skall även behandla projekteringsfrågor. Särskilda projekteringsmöten kan även hållas med stöd av ABT 06.

3 § 5

Beställarens kontrollrätt gäller även projekteringen och på det sätt beställaren finner lämpligt.

Kapitel 4**4 §§ 1 och 2**

Såväl projektering som utförande skall vara integrerade delar i tidplanen. Förutsebara senareläggningar av provningar eller injusteringar skall också redovisas i tidplanen.

4 § 7

En av de viktigaste nyheterna i ABT 06 är att den normala garantitiden vid totalentreprenader skall vara fem år. Ett undantag gäller dock för sådant särskilt material eller särskild vara (fabrikat) som beställaren har föreskrivet. I sådana fall är huvudregeln att garantitiden skall vara två år.

Allmänt hållna föreskrifter såsom ”betong”, ”trä”, ”stål” eller ”glas” utan närmare precisering leder inte till att den kortare garantitiden skall tillämpas.

En garantifråga som ofta blir aktuell vid **offentlig upphandling** gäller de fall där entreprenören getts rätt att välja mellan föreskrivet eller likvärdigt material eller vara. I de fall entreprenören väljer ett likvärdigt alternativ är garantitiden densamma för det likvärdiga som det föreskrivna.

Lagen om offentlig upphandling (LOU) medger normalt inte att beställaren enbart hänvisar till ett visst fabrikat vid en upphandling. Hänvisning till visst fabrikat skall följas av orden ”eller likvärdig” (se LOU 1 kap. 16 §). I sådana fall blir således garantitiden enligt ABT 06 normalt två år.

4 § 9

Rätt lydelse enligt i sista punkten skall enligt överenskommelsen i BKK vara:

- 3 om flera fel av samma slag konstaterats under garantitiden och det kan befaras att ytterligare fel av samma slag kommer att framträda.

Kapitel 5

5 §§ 5 och 6

Viktiga kommentarer avsedda att förtydliga entreprenörens garantiansvar och det ansvar som gäller efter garantitiden.

I kommentarerna betonas också vikten av att utförda anläggningar sköts och underhålls på ett fackmässigt sätt.

5 § 18

Liksom i ABT 94 är beställaren skyldig att upplysa entreprenören om förutsättningar av särpräglad art som entreprenören inte rimligen bort känna till.

Kapitel 6

6 § 9

Självkostnadsprincipen har anpassats till entreprenörens projekteringsansvar.

6 § 15

En viktig – och mycket kontroversiell – skillnad i förhållande till AB 04 är att beställaren i ABT 06 för avhjälpande av fel som konstaterats i utlåtande över slutbesiktning får innehålla 5 % av entreprenadsumman till dess fel avhjälppts, dock längst i **fyra** månader. Därefter får beställaren innehålla ett betryggande belopp.

Kapitel 7

7 § 2

Slutbesiktning villkoret reglerar även förfarandet om besiktning av funktion inte kan ske i samband med slutbesiktning.

7 § 4

En ny regel har införts som ger möjlighet till besiktning av entreprenadens status vid visst tillfälle. Detta kan t.ex. vara aktuellt när två år förflutit av garantitiden då vissa garantier kan komma att upphöra.

7 § 11

Bestämmelsen betonar att syftet med besiktning är att bedöma om det fysiska resultatet av entreprenaden uppfyller kontraktsevenliga fordringar.

7 § 12

Anpassningen till totalentreprenadformen innebär att godkännande ibland får ske innan samtliga funktioner kan konstateras vara kontraktsevenliga.

Utbildning

Vi kan efter överenskommelse och i begränsad omfattning under en halv till en dag hålla utbildning om ABT 06. Utbildningen omfattar en genomgång av nyheterna i ABT 06 och ett grupparbete med exempel på tillämpning av bestämmelserna. Föreläsare är Hans Ekman eller Ulf Palm som båda ingår i BKK och som deltagit i förhandlingarna.

Önskemål om utbildning kan skickas med e-post till Cecilia Schyberger med adress cecilia.schyberger@skl.se

Frågor

Frågor om detta cirkulär besvaras av Hans Ekman, tfn 08-452 79 74, e-post hans.ekman@skl.se och Ulf Palm, tfn 08-452 79 81, e-post ulf.palm@skl.se

Sveriges Kommuner och Landsting

Avdelningen för juridik

Hans Ekman